

Pia Sundtoft Hald
Jette Sundtoft Hald

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 41748
Ref. cahas
Den 23. oktober 2025

Dispensation til terrasser inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at anlægge to terrasser inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 31, Vonsbæk Ejerlav, Vonsbæk, Havgyden 50, Vonsbæk, 6100 Haderslev i Haderslev Kommune

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Ovennævnte ejendom består af en helårsbebolig fra 1903 med et bebygget areal på 170 m² og et boligareal 295 m² samt to udhusbygninger med et samlet areal på 173 m². Den ansøgte matrikel er i sin helhed beliggende inden for den oprindelige 100-meter-strandbeskyttelseslinje omtrent 50 meter fra kysten.

I nærværende sag har ejendommens ejer ansøgt Kystdirektoratet om dispensation til at opføre to terrasser i tilknytning til boligen. Den ene terrasse ønskes opført med et areal på 40 m² og med en placering op ad husets gavl mod sydvest. Den anden terrasse ønskes opført med et areal på 50 m² og med en placering op ad huset mod sydøst (mod kysten) og rundt om ejendommens eksisterende hævede terrasse og trappe (se fig. 2-4).

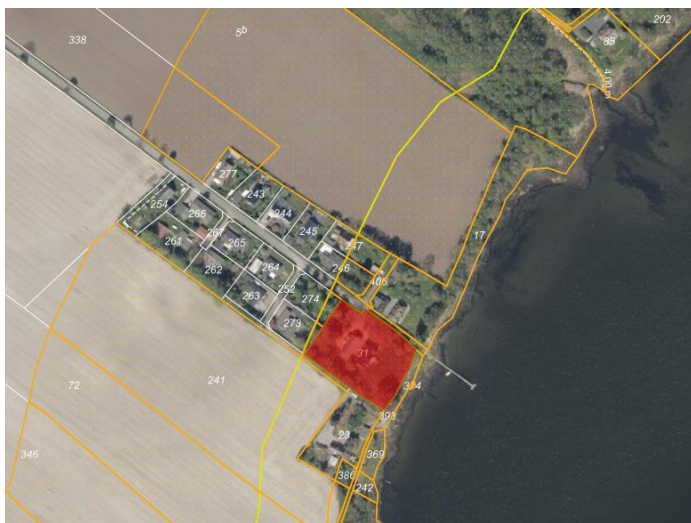

Fig. 1. Ortofoto fra foråret 2024. Den orange linje markerer den udvidede 300-meter-strandbeskyttelseslinje, mens den gule linje viser den oprindelige 100-meter-strandbeskyttelseslinje. Det orange, prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De hvide streger markerer de vejledende matrikelstel. Den ansøgte matrikel er markeret med rødt.

Fig. 2. Fotos af boligen og de ønskede placeringer af de to terrasser set fra forskellige vinkler indsendt af ansøger.

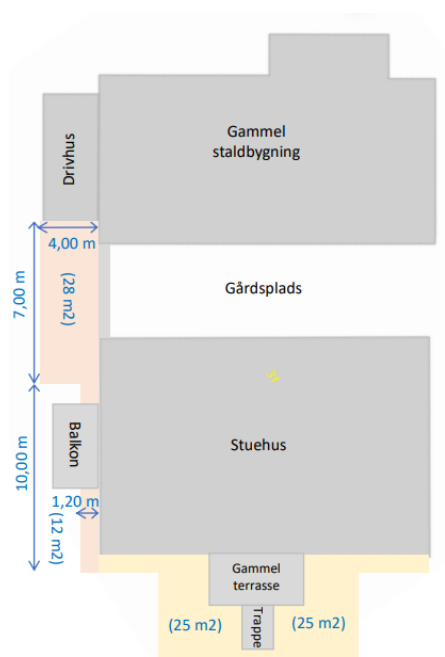

Fig. 3. Plantegning over de ansøgte terrasser (markeret med laksefarve og gul) indsendt af ansøger.

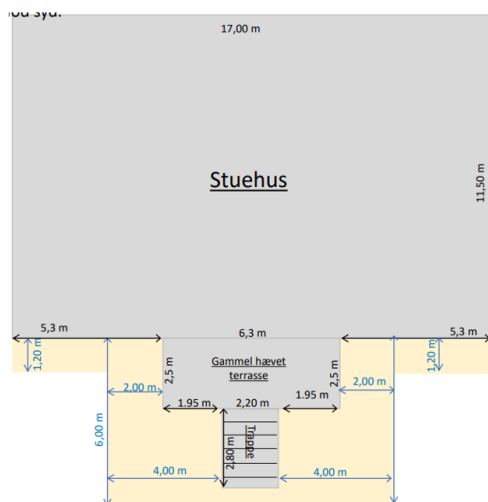

Fig. 4. Plantegning over den sydvendte terrasse med nærmere mål indsendt af ansøger.

Terrænet foran huset mod sydøst skråner med 0,5 meter (se fig. 5), hvorfor ansøger ønsker at etablere lave trin langs husmurens sydlige hjørne for at gøre adgangen til de to terrasser lettere (se fig. 6). Ansøger har oplyst, at den øvrige del af terrasserne vil anlægges i plan med terrænet – de vil således ikke være hævet over terræn.

Ansøger har givet følgende uddybende forklaring på den planlagte anlægning af terrasserne:

Vi kan forklare, at vi graver terrassen ned inde ved hussoklen således, at der kun kommer en kant på omkring de 20 cm over terræn niveau ud mod kysten. Denne kant bliver sikret med en solid granit kantsten og så vil vi plante en bøgehæk rundt om hele terrassen således, at terrassen bliver helt skjult i landskabet ud mod kysten.

Kystdirektoratet har vurderet, at den hæk der ønskes plantet rundt om terrasserne er undtaget fra forbuddet mod tilstandsændringer inden for strandbeskyttelseslinjen efter naturbeskyttelseslovens § 15 a stk. 1, nr. 2.

Fig. 5. Kort over ejendommen, hvorpå arealets terrænkoter er angivet.

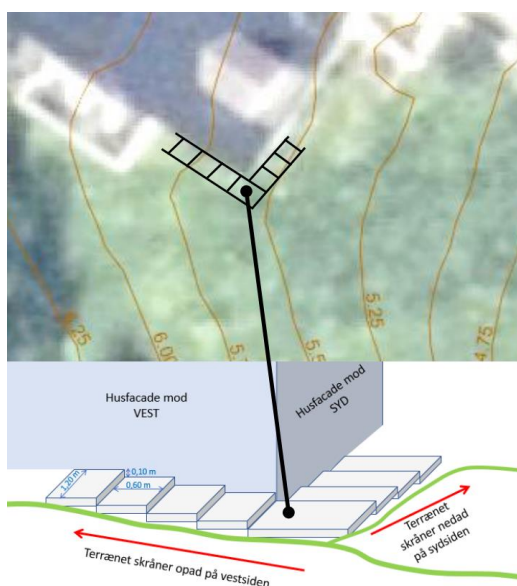

Fig. 6. Illustration indsendt af ansøger som viser de trin, som ønskes anlagt ved husets hjørne mod syd.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 112, Lillebælt) ligger ca. 1,7 meter mod øst. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 96 og fuglebeskyttelsesområde nr. 47. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 15.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på afstanden til Natura 2000-området. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskædigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Ansøgninger om terrasser behandles efter lovgivning og praksis for opførelse af mindre anlæg i "lovligt etablerede haver". Kystdirektoratet har derfor indledningsvist nedenfor foretaget en vurdering af, i hvilken udstrækning arealerne omkring boligen kan anses for at være lovligt etableret have i henhold til naturbeskyttelsesloven.

Lovligt etableret have

Som udgangspunkt kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra bestemmelserne om strandbeskyttelse, men inden for lovligt etablerede haver gælder både en række undtagelser for kravet om dispensation samt en mere lempelig dispensationsadgang.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 3, at der uden dispensation uanset forbuddet efter lovens § 15, stk. 1, i lovligt etablerede haver kan placeres mindre bygninger, anlæg og installationer i tilknytning til boligen og højst 15 m fra denne, såsom en terrasse etableret i niveau med og i sammenhæng med beboelsen, et gyngestativ, højbede, en sandkasse og andre legeredskaber samt et mindre skur på

op til 10 m², medmindre der allerede lovligt er opført et udhus i tilknytning til boligen. På tilsvarende måde kan der opføres et mindre drivhus på op til 10 m² i tilknytning til helårsboliger.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 3, nr. 1 gælder der en lempeligere dispensationsadgang, idet der kan meddeles dispensation til mindre anlæg i lovligt etablerede haver, som placeres længere end 15 meter væk fra boligen. Ifølge lovbemærkningerne kan der efter bestemmelsen meddeles dispensation uden, at der foreligger et særligt tilfælde. Hvis det dog vurderes, at det ansøgte kan påvirke naturen og kystlandskabet på stedet væsentligt, kan der som hovedregel ikke meddeles dispensation.

”Lovligt etableret have” forstås i denne sammenhæng som et areal, der ligger i tilknytning til en bolig og som er undergivet en vis kultivering eller vedligeholdelse og ikke længere dyrkes eller anvendes landbrugsmæssigt, jf. naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 4.

En have inden for den oprindelige/gamle strandbeskyttelseslinje, der blev indført i 1937, betragtes som lovligt etableret, hvis den er etableret på baggrund af en forudgående dispensation eller hvis den blev etableret før 1. januar 1968, hvorfra bebyggelsesforbuddet inden for strandbeskyttelseslinjen blev udvidet til også at omfatte terrænændringer, beplantning, hegning, opsætning af campingvogne mm.

En have inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje, betragtes som lovligt etableret, hvis den enten er etableret på baggrund af en forudgående dispensation eller hvis den eksisterede, før den udvidede linje trådte i kraft i det pågældende amt (i perioden 2000-2003) – dvs. før arealet blev omfattet af strandbeskyttelse.

For både den udvidede og den oprindelige/gamle strandbeskyttelseslinje gælder det, at en have kun betragtes som lovligt etableret, hvis havearealet kontinuerligt har været og stadig bliver opretholdt som have.

I den konkrete sag er den ansøgte matrikel i sin helhed beliggende inden for den oprindelige 100-meter-strandbeskyttelseslinje og der foreligger ikke nogen dispensation til haven. Den del af matriklen der kan betragtes som ”lovligt etableret have” skal derfor kontinuerligt have været kultiveret siden den 1. januar 1968.

Ansøger har indsendt fotos af ejendommen fra mellem 1950 og 1960 (se fig. 7), hvorpå det kan ses, at der på daværende tidspunkt var have på arealet. Kystdirektoratet har gennemgået ortofotos af ejendommen fra 1954 og frem til i dag og kan heraf udlede, at haven siden dette tidspunkt kontinuerligt har været kultiveret og opretholdt som have. Kystdirektoratet vurderer på den baggrund, at havearealet på matriklen er lovligt etableret i henhold til naturbeskyttelsesloven.

Fig. 7. Gamle fotos af ejendommen fra mellem 1950 og 1960 indsendt af ansøger, hvorpå det kan ses, at der også på daværende tidspunkt var have på matriklen.

Fig. 8. Luftfoto af ejendommen fra 1954, hvorpå der ses at være have på ejendommen.

Terrasser på 40 m² og 50 m²

De ansøgte terrasser ønskes anlagt i ejendommens lovligt etablerede have, hvorfor ovennævnte bestemmelser finder anvendelse på arealet.

Efter praksis gælder de ovennævnte bestemmelser i naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 3 og § 65b, stk. 3, nr. 1 dog kun for etablering af én terrasse i tilknytning til en bolig. I nærværende sag ansøges der om at anlægge to terrasser, hvorfor kun den ene er undtaget fra forbuddet mod tilstandsændringer inden for strandbeskyttelseslinjen.

Den anden terrasse skal behandles efter den restriktive dispensationsadgang i lovens § 65b, stk. 1, hvor en dispensation forudsætter, at der er tale om et særligt tilfælde. Kystdirektoratet vurderer, at der er særlige forhold på den ansøgte ejendom, som kan begrunde en dispensation til terrassen. Kystdirektoratet lægger vægt på, at terrassen ønskes etableret i sammenhæng med boligen og at den (på nær trinene langs husmuren) ikke vil være hævet over terræn. Kystdirektoratet vægter ligeledes, at de to ansøgte terrasser tilsammen størrelsesmæssigt udgør en mindre og underordnet del af ejendommens bebyggelse.

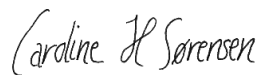
Kystdirektoratet vurderer slutteligt, at terrasserne kun vil have en begrænset negativ påvirkning på oplevelsen af kystlandskabet. Der lægges vægt på, at de

anlægges inden for et forholdsvis lukket og afgrænset haveareal og at den ene terrasse (mod sydvest) vil være delvist skjult af ejendommens bebyggelse.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til det ansøgte terrasseareal.

Med venlig hilsen

Caroline Hamborg Sørensen
Naturbeskyttelse
+45 20 46 91 73
cahas@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Haderslev Kommune, post@haderslev.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Haderslev, dnhaderslev-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Haderslev, haderslev@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Haderslev, haderslev@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 112, Lillebælt

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 96		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmoser (7120)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 47		
Fugle:	Sangsvane (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)	Engsnarre (Y)
	Plettet rørvagtel (Y)	Klyde (Y)
	Brushane (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Mosehornugle (Y)	Blåhals (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Trækfuglene hvinand og toppet skallesluger er ikke til stede i national eller international væsentlig forekomst i fuglebeskyttelsesområde nr. F47. De to arter gennemgås derfor ikke yderligere.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))